

Sadia

1 januari 1998

Auteurs: Nicoline Smal, Jeanne Kurvers

Volume: 01

Nummer: 3

Pagina's: 12-13

Documenten

- [alfanieuws_jrg01_032.pdf](#)

u ilhel ieih in het kader van haar haar afstudeeronderzoek volgde nicoline smal de allereerste afstudeeronderzoek volgde weken allereerste weken op op school school van van een nieuwe nieuwe analfabete analfabete leerlinge leerlinge van he- tolympuscollege van het overwelke olympuscollege over welke kennis kennis en vaardigheden beschikte en vaardigheden beschikte zij zijn nu eigenlijk eigenlijk naan het begin van het begin van haar haar schoolloopbaan en wat voor ideeën schoolloopbaan en wat voor ideeën had had ze over lezen sadia en jeanne kurvers nicoline smal en afgelopen jaar afgelopen jaar werd werd de analfabete sadia de analfabete sadia aangemeld aangemeld op op het hetolympuscollege olympuscollege in in marokko is rotterdam ze komt uit marokko rotterdam is 15 jaar jaar en en is is zeven zeven maanden in in nederland sadia spreekt berber en is in marokko nooit is in nooit naar school geweest ze naar school ze zit zit nu nu een een maand maand op school en school sinds twee weken en is sinds bezig met weken bezig met aanvankelijk lezen sadia aanvankelijk lezen sadia wil wil later later ook arabisch leren arabisch leren lezen ze ze weet weet nog nog niet niet wat wat ze zewil wil worden zewil worden ze eerstnog wil eerst nog veel meer veel meer leren op de isk afdeling isk afdeling van van het het olympuscollege olympuscollege werd werd of of je je een een zin als lezen zin als lezen is is moeilijk moeilijk op op zijn zijn de leerlingen leerlingen verdeeld over zes zou kunnen schrijven zou kunnen schrijven zei ze ze van van niet want niet want niveaugroepen niveaugroepen er is is een aparte aparte alfabeti alfabeti ik ik vind niet moeilijk vind lezen niet moeilijk seringsklas seringsklas waarin waarin de leerlingen leerlingen twaalf uur uur per per week nederlands als tweede taal als tweede taal krijgen krijgen kan ze formeel classificeren waarvan waarvan een groot groot gedeelte gedeelte aan leren leren lezen lezen wordt besteed wordt besteed er wordt gewerkt met de bij bij een classificatietaak classificatietaak werd gevraagd werd sadia gevraagd oorspronkelijk oorspronkelijk voor voor nederlandse kinderen kinderen van vier van vier woorden woorden aan geven welk aan te geven welk woord woord er er methode de nieuwe leeshoek maakte methode leeshoek niet niet bijhooorde bijvoorbeeld stoel kruk stoel bank kruk om na te te gaan gaan welke welke kennis kennis sadia sadia had had bij bij televisie en en toe te lichten lichten waarom dat dat erer niet niet binnenkomst binnenkomst werden ge-

sprekken gevoerd gevoerd in in bijhoorde die bijhoorde die taak taak werd niet zozeer werd niet de moedertaal moedertaal ook werd ze ze een een tijdje tijdje opgenomen opgenomen om om nana te gaan of of analfabete analfabete gevolgd gevolgd tijdens tijdens de stappen in de eerste stappen in het het leerlingen leer-lingen kunnen classificeren ongetwijfeld ongetwijfeld leesproces leesproces een gesprek ging ging over haar kunnen ze kunnen ze dat dat maar om te kijken of zij kijken zij dat achtergronden achtergronden haar ervaringen ervaringen tot nu toe op op een andere wijze doen doen dandan leerlingen leerlingen diedie met geschreven geschreven taal taal en en haar ideeën over over wat al tijd op school al enige tijd school zitten vakervaker isis gesproken gesproken en geschreven taal precies precies is is namelijk namelijk opgemerkt opgemerkt dat analfabeten niet daarnaast werden werden enkele taken taken afgenomen afgenomen formeel formeel redeneren redeneren bij bij het maken van zo n en werd en werd sadia ge- durende een week of of zeven zeven taak taak maar meer meer vanuit vanuit hun hun eigen ervaringen eigen ervaringen geobserveerd terwijl geobserveerd terwijl ze ze bezig was met met te te werk gaan de meestegeschoolde de meeste ges-choolde aanvankelijk aanvankelijk lezen leerlingen leerlingen zullen zullen bij bij zo n zo n vraag de televisie de televisie sadia sadia kent op dat moment moment al 18 letters 18 letters eruit eruit lichten lichten want want de de andere andere drie- drie zijn zijn omom te dat is dat is meer dan al echt behandeld al echt behandeld is in is in de de zitten zitten een argumentatie zou een minder formele argumen- tatie zou les les van een lijstje met opschriften een lijstje met opschri ften bijvoor- beeld bijvoorbeeld kunnen kunnen zijnzijn de de kruk hoort er rotterdam rotter- dam centrum tv tv etc etc blijkt blijkt ze ze alleen alleen niet niet bij bij want die staat in de keuken in de keuken of de of de het het woord woord wc ter herkennen herkennen rijmen rijmen vond vond bank bank hoort hoort er niet bij bij want wij hebben hebben geengaan sadia sadia wel een een beetje beetje lastig lastig maar maar aangeven aangeven bank bank hethet bleek dat sadia veel veel vaker vaker gebruik gebruik of twee woorden woorden wel of of niet niet rijmden rijmden vond vond ze maakte maakte vanvan een formele redenering formele redenering ook al niet niet zo moeilijk sadia heeft een beetje zo moeilijk beetje het het was was dat soms soms een andere dan we zouden zouden idee idee dat alleen alleen dingen dingen die waar zijn zijn opop verwachten dan van van eenen functionele func- tionele papier kunnen staan want papier kunnen want toen toen gevraagd gevraagd nagenoeg nagenoeg alle geschoolde leerlingen leerlingen halen 12 bi- jvoorbeeld bij het kwartet koe vis hond naam eens op van de schrijf motorische konijn de vis eruit met de opmerking dat de vaardigheden werden tijdens de obser- vaties andere zoogdieren zijn dat hebben ze notities gemaakt sadia vertelde dat ze kon ongetwijfeld op school geleerd sadia pakte tekenen kleuren knippen plakken en een de hond eruit onder de toevoeging dat de beetje schrijven dat werd tijdens de andere dieren eetbaar zijn en een hond niet observaties bevestigd ze had geen enkele dat is een andere classificatie maar ook een moeite met deze fijnmo- torische formele vaardigheden wel bleek uit de observaties dat ze het een enkele keer lastig vond een tekstvaardigheid oefening met de letterdoos bijvoorbeeld een beetje ordelijk aan te pakken het was sadia kreeg ook een tekstloos stripverhaal bi-

jvoorbeeld niet vanzelfsprekend van links voorgelegd dat uit acht plaatjes bestaat in naar rechts te werken of van boven naar het verhaal koopt een man een zakje patat beneden met mayonaise en gooit het zakje weg even sadia kan tellen ze kan klokkijken ze kan later komt er een meisje met een ballon ze haar eigen naam schrijven ze kent de dagen glijdt uit over de patatzak ze valt de ballon van de week en kan ook vertellen welke dag vliegt weg en ze begint te huilen de man het is de maanden van het jaar kent ze niet loopt terug ziet het meisje huilen loopt met precies maar haar geboortedatum kan je zo haar terug naar de ballonnenman en koopt vertellen voor haar een nieuwe ballon dan loopt ze weer vrolijk verder sadia is net twee weken bezig met sadia vertelde een samenhangend verhaal leesonderwijs als de observaties beginnen waarin bijna alle elementen uit het verhaal met visuele en auditieve discriminatie heeft vermeld werden en waarin ze duidelijk een ze weinig moeite ze heeft op dat moment verband legde tussen de verschillende twee kernzinnen gehad twee globaalwoorden plaatjes ze wees er bijvoorbeeld op dat de geleerd en de letters v s k i o zijn uitvoerig man haar meenam om een andere ballon te behandeld op dat moment herkent ze alleen kopen met dat woord andere maakt ze al de globaalwoorden die ze gehad heeft na meteen duidelijk dat de ballon voor het zes weken leest sadia de meeste woorden meisje is niet alle analfabete leerlingen die ze moet lezen zachtjes spellend raden kunnen dat overigens net zo goed als sadia op basis van een of ander visueel kenmerk die vertellen bijvoorbeeld bij elk plaatje iets bijvoorbeeld meteen vis lezen als ze een i deze is patat aan het eten deze is op de ziet doet ze nagenoeg niet ze leert grond gevallen deze hier grijpt het eigenlijk heel vlot lezen vergeleken met haar meisje zonder samenhang aan te brengen twee analfabete medeleerlingen die in sadia had beslist weinig ervaring met het op dezelfde groep zitten deze manier vertellen van een verhaal bij in andere opzichten is ze is nog een echte plaatjes toch had zij daar na vier weken beginner in het lees en schrijfonderwijs ze onderwijs al geen enkele moeite meer mee drukt bijvoorbeeld hard op het potlood vindt het moeilijk om op de lijntjes te schrijven en schoolse kennis en vaardigheden heeft veel en vaak feedback van de docent nodig tijdens het gesprek aan het begin werd sadia van alles gevraagd over wat je sadia was een van de leerlingen die een tijd gemakshalve schoolse kennis en gevolgd werd in het alfabetiseringsonderwijs vaardigheden zou kunnen noemen kun je zie voor een uitvoeriger beschrijving moer tekenen en kleuren knippen en plakken 1998 3 kun je tellen tot hoever klokkijken ken je de dagen van de week de maanden van het jaar weet je je geboortedatum kun je je naam schrijven bij de meeste vragen werd meteen ook even gecontroleerd of het klopte wat sadia als antwoord gaf welke dag is het dan vandaag hoe laat is het nu schrijf je 13